

Klager, som i saa mange Aar ere komne til os fra de her omhandlede Landsmænd, der have villet gjøre Brug af Artifel 19 i Wienerfreden. Vi vide, hvorledes de have været udsatte for den mest henynsløse Vilkaarlighed, snart med maallige Drillerter og snart med ubarmhertige Forsølgelser, uden at de have kunnet faa at vide, hvad Lov og Ret var i disse Forhold. Det har jo ligget meget nær for mig, der har havt den Ære i 8 Aar at være Repræsentant for en Del af denne Befolking, at stille Forspørgsel derom for at faa at vide, hvorfor ikke den danske Regjering var istand til i dette Forhold at vise sine Undersaatter en Bessyttelse, som andre Regjeringer i lignende Forhold ikke have ladet det mangle paa, men jeg har efter forskjellige Overveielser troet at maatte gjøre Mit til at holde en saadan Forspørgsel her i Salen tilbage, saalænge Sagen endnu var hævende, og en Forspørgsel med tilhørende offentlig Forhandling maasse kunde gribe forstyrrende ind i de Underhandlingene, Regjeringen førte med den preussiske Regjering. Nu maa dette Forhold derimod antages at være forandret. Underhandlingerne, der have været førte, maa være komne til et bestemt Resultat, og det vil efter min Formening være særdeles ønskeligt, ikke alene for os, men ogsaa for den paagældende Befolking, at komme til Kundskab om, at vor Regjering i Bistælseligheden har gjort — hvad jeg ikke tvivler om — Alt, hvad der stod i dens Magt, for at lindre dens Kaar, og at de Bæmseligheder, der have hindret den, ikke have været til at overvinde. Jeg sætter saa megen Pris paa disse Oplysninger, at jeg vilde ønske, Thinget vilde nedsette et Udvalg om denne Sag for at modtage dem af Regjeringen, idet jeg som sagt ikke kan tro, at denne vil have nogen Betæmselighed derved. Med Hensyn til Enkelthederne i Lovforslaget skal jeg blot nævne, at § 1 vist kunde faa en Anvendelse, som gaar videre end den, Regjeringen har tænkt sig, idet det forekommer mig, at efter denne Paragraf kunde ogsaa saadanne danske Undersaatter, som have gjort Brug af Artifel 19 i Fredstraktaten, og som opholde sig her i Landet uden at agte at vende tilbage igjen til Slesvig, forlange Hjemstedsbevis og altsaa vælte en

Byrde over paa Statskassen, som efter alle almindelige Regler maatte hvile paa Kommunen. Hvis dette er rigtigt, er det imidlertid kun en lille Unøstæmselighed, som meget let vil kunne rettes.

Næsten: Naar Artifel 19 i Fredstraktaten af 30te Oktober 1864 skal have nogen Betydning, er det aldeles nødvendigt, at der træffes saadanne Foranstaltninger, som de, der ere foreslaaede i dette Lovudkast. Den nordtyske Lovgivning fordrer jo, at enhver Udlænding skal skaffe et Hjemstedsbevis, et Bevis for, at han vil blive modtaget i sin Hjemstedskommune, i det Tilfælde han kommer i trængende Omstændigheder, og det er jo en Selvfølge, at de Slesvigere, Høstetere og Lauenborgere, der ifølge Fredstraktatens Artifel 19 have henlagt deres Hjemstedsret til Kongeriget, maa betragtes som Udlændinge. Disse Beboere i de afstaaede Provindser, og navnlig de gamle Soldater af den danske Arme før 1864, saavel som de unge Børnepligtige, der i Henhold til Fredstraktaten have foretrukket at afstjene deres Børnepligt i Kongeriget, ere jo hele Tiden siden Fredsslutningen bleve forulempede i en meget høj Grad. De ere bleve udjagede, transporterede over Grændsen ved Gensdamer, de ere bleve satte i Fængsel og mulkerede, naar de begave sig hjem til de afstaaede Provindser. Ifølge Fredstraktaten havde de Lov til at besidde Eiendomme i de afstaaede Provindser; men naar de saa kom og vilde opholde sig paa disse Eiendomme, vare de udsatte for alle de forannævnte Ulemper. De Bestemmelser, der nu indeholdes i nærværende Lovforslag — der, som bekendt, allerede er traadt i Kraft som foreløbig Lov — raade for en hel Del Bødd paa disse Ulemper, navnlig for alle dem, der ere udvandrede, før den 1ste Martz 1869, men det samme er ikke Tilfældet, i alt Fald efter min Opfattelse, — for deres Bedkommende, der ere udvandrede efter den 1ste Martz 1869, men dog alligevel, før Udløbet af den Frist af 6 Aar, som Fredstraktaten har sat. Disse have ikke havt nogen lynderlig Gavn af nærværende foreløbige Lov, thi efter de Erfaringer, som jeg har, blive de endnu stadig fortvivle fra